Sprawiedliwi 2026

12. edycja upamiętnień Sprawiedliwych
oraz wydarzenia towarzyszące poświęcone odwadze, odpowiedzialności i sprawczości.

---

3 listopada 2026

Aula Starej Biblioteki UW
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28,
Warszawa

10:00–11:45 **Uroczystości upamiętniające Sprawiedliwych**

10:00–10:10 Otwarcie uroczystości.
JM Rektor Uniwersytetu Warszawskiego, prof. **Alojzy Nowak**.

10:10–10:20 Wystąpienie **Sylwii Gregorczyk-Abram**, Rzeczniczki Praw Obywatelskich.

10:20–10:30 Wystąpienie **Magdaleny Sroki**, dyrektorki koordynatorki ds. kultury i równości w Urzędzie m.st. Warszawy, w imieniu Rafała Trzaskowskiego, prezydenta m.st. Warszawy.

10:30–10:40 Wystąpienie **Wojciecha Soczewicy**, przewodniczącego Rady Fundacji Ogród Sprawiedliwych.

10:40-11:00 Prezentacja nowego projektu Ogrodu Sprawiedliwych – arch. **Paweł Grobelny**.

11:00-11:15 Wystąpienie prof. **Agnieszki Bieńczyk-Missali**, przewodniczącej Komitetu Fundacji Ogród Sprawiedliwych, oraz prezentacja sylwetki Frozan Safi.

11:15-11:30 Prezentacja sylwetki Khosrowa Alikordiego – dr **Alicja Bartuś**, Oświęcimski Instytut Praw Człowieka.

11:30-11:45 Prezentacja sylwetki Dimitra Peszewa – dr **Sylwia Siedlecka** i prof. **Maciej Falski**, Instytut Slawistyki Zachodniej i Południowej, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

12:00-15:30 **Międzynarodowa konferencja:**
Odwaga i odpowiedzialność w czasach kryzysu

12:00-13:30 **Panel *Anatomia odwagi: jak rodzi się odpowiedzialność?***
Filozofia, psychologia i kultura o źródłach wyborów moralnych.
Francesco Matteo Cataluccio (pisarz, eseista)
prof. **Alexander Kiossev** (Uniwersytet Sofijski)
Adam Michnik (redaktor naczelny Gazety Wyborczej)
prof. **Dubravka Stojanović** (Uniwersytet w Belgradzie)
Moderacja: **Agnieszka Lichnerowicz**

14:00-15:30 **Panel *Granice odpowiedzialności: jaką cenę ma odwaga?***
Doświadczenie ludzi, którzy nie pozostali obojętni.
O osobistych i społecznych konsekwencjach indywidualnych decyzji.
Siostra **Małgorzata Chmielewska** (Prezeska Fundacji „Domy Wspólnoty Chleb Życia")
Sylwia Gregorczyk-Abram (Rzeczniczka Praw Obywatelskich)
Tetiana Kolesnychenko (reporterka wojenna)
Moderacja: **Anna Ziarkowska** (prezeska Fundacji Ogród Sprawiedliwych)

16:00-17:30 **Ogólnopolskie seminarium dla nauczycieli.**
Miejsce: Instytut Slawistyki Zachodniej i Południowej UW.

Lepsze opowieści, lepszy świat. O roli narracji w edukacji.
Uczestnicy wybierają jeden z trzech równoległych warsztatów:
1. „Zmień opowieść: od bezradności do sprawczości" (**Adam Rębacz**)
2. O odwadze krytycznego myślenia (**Monika Koblak**)
3. Warsztaty opowiadania historii (**Irena Wiszniewska**)

18:00-19:30 **Debata: Dlaczego potrzebujemy lepszych opowieści, żeby uratować świat?**

W debacie udział wezmą:
Prof. **Dariusz Stola**, dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN,
Prof. **Marcin Napiórkowski**, dyrektor Muzeum Historii Polski,
Dr hab. **Katarzyna Person**, dyrektorka Muzeum Getta Warszawskiego.
Moderacja: **Beata Chomątowska**.

Fundatorzy:

Współorganizatorzy:

Patronat honorowy:

Partnerzy:

Partner seminarium:

Organizator: